

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Karadeniz ve Marmara Denizi'nin yapay bir boğazla bağlanacağı proje Kanal İstanbul Projesi 2011 yılında dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Çılgın Projesi olarak tanıtılmış; ancak projenin adı, içeriği ve yeri uzun süre gizli tutulmuştur. Karadeniz ile Marmara Denizi arasında yapay bir su yolu açılacak olan projeye İstanbul Boğazı tanker trafiğine tümüyle kapanacak, İstanbul'da iki yeni yarımada, yeni bir de ada oluşacaktır. Birçok uzmanın görüşüne göre kanalın inşası sırasında milyonlarca metreküp hafriyat çıkarılacak, proje nedeniyle ekolojik dengeler bozulacak, İstanbul'da deprem riski de artmış olacaktır. Projenin doğuracağı olumsuz sonuçlar yeterince araştırılmamış ve incelenmemiştir. Kanal İstanbul Projesi nedeniyle ortaya çıkacak sorunların ayrıntılarıyla araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İhtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddesi uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 10.02.2015

Mehmet Bektaş
Bilecik Milletvekili

Alim İSKENDER
Kütahya MV.

ÖZCAN YENİÇERİ
ANKARA MV.

Seyit Karayurt
Adana MV.

Mehmet GÜNDİR
Mersin MV.

Mustafa ERDEM
Sakarya MV.

Ali ÖZ
Mersin MV.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

Hasan Hüseyin TOKDEMİR
Düzce MV.

Mustafa KALAZCI
Konya MV.

D. Ali TOKRAK
Eskişehir MV.

Ali HALAMAN

Emin ÇINAR
Kastamonu MV.

Neval KORKMAZ
Isparta MV.

Mesut DEVEDOĞLU
Kahramanmaraş MV.

E. Alunur KEMAKÇIOĞLU
Eskişehir MV.

Erkan AKAY
Mersin MV.

Cemal ŞİMŞEK
Samsun MV.

GEREKÇE

Kanal İstanbul Projesi, 2011 yılında dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Çılgın Projesi olarak tanıtılmış, ancak projenin adı, içeriği ve yeri uzun süre gizli tutulmuştur. 27 Nisan 2011 tarihinde basın toplantısıyla projeye ilişkin temel bilgiler açıklanmıştır.

Karadeniz ile Marmara Denizi arasında yapay bir su yolu açılacak olan projeye İstanbul Boğazı tanker trafiğine tümüyle kapanacak, İstanbul'da iki yeni yarımada, yeni bir de ada oluşacaktır.

Alanında uzman bilim adamları; Kanal İstanbul projesinin ekolojik dengeleri bozacağı, İstanbul'da deprem riskini artıracığı, maliyeti dahi hesaplanamayacak bir risk oluşturacağını altını çizmiş, projenin kapalı kapılar ardında yapılması ve proje yapım sürecinde bilimden faydalanılmamasının büyük bir hata olduğunu vurgulamışlardır.

Mega Kent olarak adlandırılan İstanbul, özellikle uzay fotoğraflarında kanserli bir akciğere benzemektedir. Zaten çok az olan yeşil alanları tehdit edilmektedir. Kanal İstanbul aynı zamanda insan etkisiyle oluşan bir diğer afet olarak adlandırılmaktadır. İstanbul ve Çanakkale Boğazı haritada çok ince iki kılcal çatlak şeklinde görülmektedir, Kanal İstanbul gerçekleşirse uzaydan görünen yeni bir çatlak açılmış olacaktır.

Bu proje İstanbul'u yaşanmaz hale getirecek, büyük boyutta kazı, dolgu, dinamit ve iş makinesi kullanımı, gürültü, egzoz, izlenecek güzergah boyunca kayma ve göçük oluşacaktır. Bir diğer proje olan 3'üncü havaalanını yapmak için doldurulacak sulak alanlar Kanal İstanbul projesi nedeniyle çıkacak tarım toprağı ile doldurulacaktır.

Kanal İstanbul ile oluşturulacağı söylenen yeni yerleşim yerlerinin kanalizasyonunun nereye akacağı da belli değildir. Kanala verilirse Marmara'nın bunun altından kalkamayacağı, mecburen kanalizasyon atıklarının onlarca kilometre açığa çukura kadar taşınacağı ve oradan denize verilmek durumunda kalınacağı belirtilmektedir.

Her nerede yapılırsa yapılsın, kanal açılırsa ve Karadeniz suyu bu insan yapımı, dibi dümdüz ve 25 metre derinlikteki ikinci kanaldan Marmara'ya doğru hızla akmaya başlarsa kanaldan geçecek olan su tuzluluğı hiç değişmeden aynı Boğaz çıkışı gibi Marmara'nın kuzeyinde bir yerde jet akımı ile Marmara'nın üst suyu ile buluşacak ama bu sefer hem bol besinli üst tabakadan ve belki de yoğun tuzlu alt sudan da su kapacak ve sistemin alışık olmadığı yeni bir yem fabrikasının çalışmasına neden olacaktır.

İlk bakışta olumlu gibi görünse ve belki de balık bollaşacak olsa da burası çok dinamik bir yer olduğu için bu durum çok kısa sürecektir. Önce yem fabrikası çalışacak ama yem fabrikasının ürünlerini yiyenlerin ve yemeyen ürünlerin bir de dibe çökmesi ve parçalanmaya başlaması ile oksijen de tükenmeye başlayacaktır.

Kanal, Boğazın batısında yer alacak ise bu yem fabrikasının atıkları da Marmara'nın orta ve batısında etkili olmaya başlayacak demektir. Dibe çöken atıklar zaten oksijensizlik limitlerinde olan seviyeyi biraz daha aşağıya çekecektir. Çanakkale'den gelen oksijen orta ve batıda belki de hala oksijeni yeterli seviyede tutacaktır ama burada tükenmeye başlayan oksijen Marmara'nın Boğaz çıkışında halen en kritik seviyede olan oksijen seviyesini olduğu yerde tutamayacaktır.

Özetle bu kanalın yaratacağı ek üretim Marmara'nın alt suyundaki oksijeni kısa zamanda tüketecek ve Boğaza yaklaşan ve Karadeniz'e geçmeye çalışacak suyu muhtemelen aylarla ifade edilebilecek kadar çok kısa bir zaman sürecinde oksijensiz hale getirecektir.

Bu suyun su değişimi zaten kısıtlı olan İzmit Körfezi'ne girmesi ile durum daha da kötüleşecektir. Oksijensiz alt tabakadaki suyun eninde sonunda İzmit Körfezi'ne dolması ile Körfez'de deniz yaşamı kesinlikle sona erecektir. Sadece Iodos değil, bu sefer doğudan esen her rüzgar ile ilk etapta Körfez'in tamamı çürük yumurta kokusu ile dolacaktır. Ege, daha sonra da Akdeniz bile bu değişime bir tepki verecektir.

Her şeye rağmen ikinci Boğaz açılır ise uzun yıllar sonra ülkemiz denizlerin ekolojisini değiştiren, felaket yaratan bir ülke olarak örnek gösterilecek ve belki de Marmara Bölgesi susuzluktan ve kokudan tamamen terk edilecektir.

Kanal'ın nerede yapılırsa yapılsın Marmara'ya girdiği yerde en az 10 şiddetinde bir depreme neden olabileceği de bilim adamları tarafından söylenen bir başka konudur.

Kanal İstanbul ile ilgili bir başka tartışma konusu da hukuki boyuttur. Projenin İstanbul Boğazı'na alternatif bir kanal olduğu ortaya çıkınca hukukçular arasında kanalın yasal statüsü hakkında tartışmalar başlamıştır. Proje'nin 1936 yılında imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi, 1992 yılında imzalanan Bükreş Sözleşmesi ve 2011 yılında yürürlüğe giren Karadeniz Biyolojik Çeşitlilik ve Peyzajın Korunmasına ilişkin Protokol ile ters düştüğü de tartışılmaktadır.